

Luân Đỉnh

THỜI

&

ĐỜI

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA THÔNG TIN

Kuân Quỳnh THƠ VÀ ĐỜI

VÂN LONG
(Sưu tầm - Tuyển chọn)

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA - THÔNG TIN
Hà Nội - 2004

PHẦN MỘT

THƠ CHỌN LỌC

Chồi biếc

*Dưới hai hàng cây
Tay ấm trong tay
Cùng anh sóng bước
Nắng đùa mái tóc
Chồi biếc trên cây
Lá vàng bay bay
Như ngàn cánh bướm*

*(Lá vàng rụng xuống
Cho đất thêm màu
Có mát đi đâu
Nhựa lên chồi biếc)*

Này anh, em biết
Rồi sẽ có ngày
Dưới hàng cây đây
Ta không còn bước
Như người lính gác
Đã hết phiên mình
Như lá vàng rụng
Cho chồi thêm xanh

Và đời mai sau
Trên đường này nhỉ
Những đôi tri kỷ
Sóng bước qua đây
Lá vàng vẫn bay
Chồi non lại biếc.

2-1-1963

Tiếng gà trưa

Trên đường hành quân xa
Dừng chân bên xóm nhỏ
Tiếng gà ai nhảy ổ:
"Cục... cục tác cục ta"
Nghe xáo động nắng trưa
Nghe bàn chân đỡ mỏi
Nghe gọi về tuổi thơ

Tiếng gà trưa
Ổ rơm hồng những trứng
Này con gà mái tơ
Khắp mình hoa đốm trắng
Này con gà mái vàng
Lông óng như màu nắng

Tiếng gà trưa
Có tiếng bà vẫn mắng:
- Gà đẻ mà mày nhìn
Rồi sau này lang mặt!
Cháu về lấy gương soi
Lòng dại thơ lo lắng
Tiếng gà trưa
Tay bà khum soi trứng
Dành từng quả chắt chiu
Cho con gà mái ấp

Cứ hàng năm hàng năm
Khi gió mùa đông tới
Bà lo đàn gà toi
Mong trời đừng sương muối
Để cuối năm bán gà
Cháu được quần áo mới

Ôi cái quần chéo go
Ống rộng dài quét đất
Cái áo cánh chúc bâu
Đi qua nghe sột soạt

Tiếng gà trưa
Mang bao nhiêu hạnh phúc
Đem cháu về nằm mơ
Giấc ngủ hồng sắc trứng

Cháu chiến đấu hôm nay
Vì lòng yêu Tổ quốc
Vì xóm làng thân thuộc
Bà ơi, cũng vì bà
Vì tiếng gà cục tác
Ổ trứng hồng tuổi thơ.

2-7-1965

Sóng

Dữ dội và dịu êm
Ồn ào và lặng lẽ
Sóng không hiểu nổi mình
Sóng tìm ra tận bể

Ôi con sóng ngày xưa
Và ngày sau vẫn thế
Nỗi khát vọng tình yêu
Bồi hồi trong ngực trẻ

Trước muôn trùng sóng bể
Em nghĩ về anh; em
Em nghĩ về biển lớn
Từ nơi nào sóng lên?

- Sóng bắt đầu từ gió
Gió bắt đầu từ đâu?
Em cũng không biết nữa
Khi nào ta yêu nhau

Con sóng dưới lòng sâu
Con sóng trên mặt nước
Ôi con sóng nhớ bờ
Ngày đêm không ngủ được
Lòng em nhớ đến anh
Cả trong mơ còn thức

Dẫu xuôi về phương Bắc
Dẫu ngược về phương Nam
Nơi nào em cũng nghĩ
Hướng về anh - một phương

Ở ngoài kia đại dương
Trăm nghìn con sóng đó
Con nào chẳng tới bờ
Dù muôn vời cách trở.

Cuộc đời tuy dài thế
Năm tháng vẫn đi qua
Như biển kia dẫu rộng
Mây vẫn bay về xa

Làm sao được tan ra
Thành trăm con sóng nhỏ
Giữa biển lớn tình yêu
Để ngàn năm còn vỗ.

29-12-1967

Tháng năm

Giấc ngủ vừa chợp qua
Nắng đã về trước cửa
Đêm ngắn phút gần nhau
Ngày dài như nỗi nhớ
Nước sôi ngẫu bọt thau
Luộc mình con cá nhỏ
Con cua chín vàng mai
Ẩn vào trong cụm lúa
Cỏ dại không người che
Rã rời mang sắc úa...

Nhưng hãy nghe hãy nghe
Trên những cành phượng đỏ
Trong những đầm sen nở
Hương tháng năm lan xa
Màu tháng năm rực rỡ
Tơ trời giăng ngoài sân
Cây bàng xòe trước ngõ
Đêm xanh vời trắng sao
Con ve vàng lột vỏ
Con chim tha rác về
Tháng năm - mùa sinh nở
Tình yêu như tháng năm
Mang gió nồng nức lửa
Lòng anh là đầm sen
Hay là hành cỏ úa.

1967

*Nếu ngày mai em
không làm thơ nữa*

*Nếu ngày mai em không làm thơ nữa
Cuộc sống trở về bình yên
Ngày nối nhau trên đường phố êm đềm
Không nỗi khổ, không niềm vui kinh ngạc*

*Trận mưa xuân dẫu làm áo ướt
Nhưng lòng em còn cảm xúc chi đâu
Mùa đông về quên nỗi nhớ nhau
Không còn xao khi nắng hè đến sớm
Chuyện hôm nay sẽ trở thành kỷ niệm
Màu phượng chẳng nồng nàn trên lối ta đi*

*Gió thổi nơi này không lạnh tới nơi kia
Lời nói tâm tình trở nên nhạt nhẽo
Nghe tiếng con tàu em không thể hiểu
Tám lòng anh trong mỗi chuyến đi xa
Em không còn thấy nhớ những sân ga
Những nơi đã đi, những nơi chưa hề đến
Khát vọng anh dấu hòa trong sóng biển
Sóng xô bờ chẳng rợn đến tâm tư*

*Một ngày nào đọc lại dòng thơ
Âm điệu ấy chẳng còn gieo tiếng nhạc
Chát men nào làm em choáng váng
Cũng phai dần theo những tháng năm xa
Như hòm thư không còn một phong thư
Hết ngọn lửa lạ lòng, thôi màu mây phiêu bạt
Oí trời xanh - xin trả cho vô tận
Trời không xanh trong đáy mắt em xanh
Và trong em không thể còn anh
Nếu ngày mai em không làm thơ nữa.*

18-7-1967

Thơ vui về phái yếu

Những người đàn ông các anh có bao nhiêu điều
to lớn

Vượt khỏi ô cửa cùn con; căn phòng hẹp hàng ngày
Các anh nghĩ ra tàu ngầm, tên lửa, máy bay
Tới thăm dò những hành tinh mới lạ
Tài sản của các anh là những tinh cầu, là vũ trụ
Các anh biết mỏ dầu mỏ bạc ở nơi đâu
Chinh phục đại dương bằng các con tàu
Đi tới tương lai trên con đường ngắn nhất
Mỗi các anh là một nhà chính khách
Các anh quan tâm đến chuyện mất còn của các
quốc gia

Biết bao điều quan trọng được đề ra
Những hiệp ước xoay vần thế giới

Chúng tôi chỉ là những người đàn bà bình thường
không tên tuổi

Quen với việc nhỏ nhoi bếp núc hàng ngày
Cuộc sống ngặt nghèo phải tính sao đây
Gạo, bánh, củi, dầu chia thế nào cho đủ
Đầu óc linh tinh toàn nghĩ về chợ búa
Những quả cà, mớ tép, rau dưa
Đôi với Nít và Kăng, những siêu nhân nay và xưa

Xin thú thực: chúng tôi thờ ơ hạng nhất
Chúng tôi còn phải xếp hàng mua thịt
Sắm cho con đôi dép tới trường
Chúng tôi quan tâm đến xà phòng, đến thuốc đánh răng
Lo đan áo cho chồng con khỏi rét...

Chúng tôi là những người đàn bà bình thường trên
trái đất

Quen với công việc nhỏ nhoi bếp núc hàng ngày
Chúng tôi chẳng có tàu ngầm, tên lửa, máy bay
Càng không có hạt nhân nguyên tử
Chúng tôi chỉ có chậu có nồi có lửa
Có tình yêu và có lời ru
Những con cò con vạc từ xưa
Vẫn lặn lội bờ sông bắt tép
Cuộc sống vẫn ngàn đời nối tiếp
Như trăng lên, như hoa nở mỗi ngày...

Nếu ví dù không có chúng tôi đây
Liệu cuộc sống có còn là cuộc sống
Ai sẽ mang lại cho các anh vui buồn hạnh phúc
Mở lòng đón các anh sau thất bại nhọc nhằn
Thử nghĩ xem thế giới chỉ đàn ông
Các anh sẽ không còn biết yêu biết ghét
Các anh không đánh nhau nhưng cũng chẳng làm
nên gì hết

Thế giới sẽ già nua và sẽ lụi tàn
Ai sẽ là người sinh ra những đứa con
Để tiếp tục giống nòi và dạy chúng biết yêu, biết hát
Buổi sớm mai ướm bước chân mình lên vết chân
trên cát
Bà mẹ đã cho ra đời những Phù Đồng Thiên Vương
Dẫu là nguyên thủ quốc gia hay là những anh hùng
Là bác học... hay là ai đi nữa
Vẫn là con của một người phụ nữ
Một người đàn bà bình thường, không ai biết tuổi tên
Anh thân yêu; người vĩ đại của em
Anh là mặt trời, em chỉ là hạt muối
Một chút mặn giữa đại dương vời vơi
Loài rong rêu chưa ai biết bao giờ
Em chỉ là ngọn cỏ dưới chân qua
Là hạt bụi vô tình trên áo
Nhưng nếu sáng nay em chẳng đong được gạo
Chắc hẳn buổi chiều anh không có cơm ăn.

Vài đoạn thơ vui nhân dịp ngày xuân
Đùa một chút xin các anh đừng giận
Thú thực là chúng tôi cũng không sống được
Nếu không có các anh, thế giới chỉ đàn bà.

Gió Lào cát trắng

*Ngon gió Lào cát trắng của đời tôi
Tôi của cát, của gió Lào khắc nghiệt.*

*Trong gió nóng những trưa hè ngột ngạt
Mẹ ru tôi hạt cát sạn hàm răng
Vừa lớn khôn tôi đã biết đào hầm
Dưới bom đạn gió Lào vẫn thổi
Và trên cát lại thêm cồn cát mới
Cỏ mặt trời lặn như bánh xe
Cuộc đời tôi có cát chở che
Khi đánh giặc cát lại làm công sự
Máu đồng đội và máu tôi đã đổ
Trên cát này mà gió quạt vừa se
Cây tôi trồng chưa đủ bóng che
Bom giặc cắt lá cành tôi tả
Củ khoai ở đây nhỏ hơn củ khoai cánh đồng màu mỡ*

Trái măng cầu rám vỏ - gió đi qua
Động nắng thôi, cát chẳng động mưa
Bàn chân lún bàn chân thêm bỏng rát
Giữa gió cát, giữa những ngày ác liệt
Tôi nghĩ về tha thiết một màu xanh
Một rừng cây trĩu quả trên cành
Tôi vun gốc và tay tôi sẽ hái
Nhà của tôi, tôi sẽ về dựng lại
Ánh ngói hồng những gương mặt mai sau.

Em mới về em chưa thấy gì đâu
Chỉ có cát và gió Lào quạt lửa
Ngọn gió bỏng khi đi thành nổi nhớ
Cát khô cần ở mãi hóa yêu thương
Dẫu đôi khi tôi chẳng bằng lòng
Với cái cát làm bàn chân rất bỏng
Với cái gió làm chín dừ da mặt
Mảnh đất cần khoai sắn ít sinh sôi
Tôi sẵn lòng đem hiến cả đời tôi
Cho cát trắng và gió Lào quạt lửa.

1969

Tuổi thơ của con

*Tuổi thơ con có những gì
Có con cười với mắt tre trong hầm
Có làn gió sớm vào thăm
Có ông trăng rằm sơ tán cùng con
Sông dài, biển rộng, ao tròn
Khói bom đạn giặc, sao hôm cuối trời
Ba tháng lũy, bảy tháng ngồi
Con chơi với đất, con chơi với hầm
Mong ngày, mong tháng, mong năm
Một năm con vịn vách hầm con đi
Trời xanh các ngả ngoài kia
Cỏ xanh quanh những hàng bia trên mộ
Quả tim như cái đồng hồ
Nằm trong lồng ngực giục giờ hành quân
Để con cũng biết đào hầm
Con của chẳng ngủ canh phòng đạn bom
Trong trăng chú Cuội tắt đèn
Để che mắt giặc mây đen kéo về*

Cái hoa, cái lá biết đi
Theo người qua suối, qua khe, qua làng
Chiến hào, mặt đất dọc ngang
Sẽ dài như những con đường con qua
Hầm sâu giờ quý hơn nhà
Súng là tình nghĩa, đạn là lương tâm
Mẹ nuôi ngọn lửa trong hầm
Để khi khôn lớn con cầm lên tay
Những điều mẹ nghĩ hôm nay
Ghi cho con nhớ những ngày còn thơ
Ngày mai tròn vẹn ước mơ
Yêu thương thêm chuyện ngày xưa nước mình.

Vĩnh Linh, 24-11-1969

Cỏ dại

"Cỏ dại quen nắng mưa
Làm sao mà giết được
Tới mùa nước dâng
Cỏ thường ngập trước
Sau ngày nước rút
Cỏ mọc đầu tiên"

Câu thơ nào trong ý nghĩ vụt lên
Khi tôi bước giữa một vùng cỏ dại
Không nhà cửa, không bóng cây. Tìm lối
Cứ đường hào rẽ cỏ mà đi.

Người dân quân tì súng lắng nghe
Bài hát nói về khu vườn đầy trái
Anh bỗng nghĩ đến một vùng cỏ dại
Nỗi nhớ đầu anh nhớ quê anh.

Mảnh đạn bom và chất lân tinh
Đã phá sạch không còn chi nữa
Chỉ có sắt, chỉ còn có lửa
Và cuối cùng còn có đất mà thôi

Thù trong lòng và cây súng trên vai
Cùng đồng đội anh trở về làng cũ
Anh nhận thấy trước tiên là cỏ
Sự sống đầu anh gặp ở quê hương

Có một lần anh tìm đến bà con
Khi xúm xít quanh anh thăm hỏi
Giữa câu chuyện có điều này đau nhói:
- Đất quê mình cỏ đã mọc lên chưa?

Trong cuộc đời bình yên tựa nghìn xưa
Gần gũi nhất vẫn là cây lúa
Trưa nắng khát ước về vườn quả
Lúc xa nhà nhớ một dáng mây
Một dòng sông, ngọn núi, rừng cây
Một làn khói, một mùi hương trong gió...

Có mấy ai nhớ về ngọn cỏ
Mọc vô tình trên lối ta đi
Dấu nhỏ nhoi không đáng nhớ làm chi
Không nghĩ đến nhưng mà vẫn có.

Vĩnh Linh. 1969

Thơ tình cuối mùa thu

*Cuối trời mây trắng bay
Lá vàng thưa thớt quá
Phải chăng lá về rừng
Mùa thu đi cùng lá
Mùa thu ra biển cả
Theo dòng nước mênh mang
Mùa thu vào hoa cúc
Chỉ còn anh và em*

*Chỉ còn anh và em
Là của mùa thu cũ
Chợt làn gió heo may
Thổi về xao động cả:
Lối đi quen bỗng lạ
Cỏ lặt theo chiều mây
Đêm về sương ướt má
Hơi lạnh qua bàn tay*

Tình ta như hàng cây
Đã qua mùa bão gió
Tình ta như dòng sông
Đã yên ngày thác lũ
Thời gian như là gió
Mùa đi theo tháng năm
Tuổi theo mùa đi mãi
Chỉ còn anh và em

Chỉ còn anh và em
Cùng tình yêu ở lại
- Kìa bao người yêu mới
Đi qua cùng heo may.

Thuyền và biển

Em sẽ kể anh nghe
Chuyện con thuyền và biển.

"Từ ngày nào chẳng biết
Thuyền nghe lời biển khơi
Cánh hải âu, sóng biếc
Đưa thuyền đi muôn nơi

Lòng thuyền nhiều khát vọng
Và tình biển bao la
Thuyền đi hoài không mỏi
Biển vẫn xa... còn xa

Những đêm trăng hiền từ
Biển như cô gái nhỏ
Thầm thì gửi tâm tư
Quanh mạn thuyền sóng vỗ

Cũng có khi vô cơ
Biển ào ạt xô thuyền
(Vì tình yêu muôn thuở
Có bao giờ đứng yên?)

Chỉ có thuyền với hiểu
Biển mênh mang nhường nào
Chỉ có biển mới biết
Thuyền đi đâu, về đâu.

Những ngày không gặp nhau
Biển bạc đầu thương nhớ
Những ngày không gặp nhau
Lòng thuyền đau - rạn vỡ
Nếu từ già thuyền rồi
Biển chỉ còn sóng gió".

Nếu phải cách xa anh
Em chỉ còn bão tố.

Mùa hoa doi

*Bây giờ mùa hoa doi
Trắng một vùng Quảng Bá
Sóng ven hồ cứ vỗ
Xanh một vùng cây che*

*Ta đến rồi ta đi
Bao lần anh có nhớ
Dưới vòm cây lặng lẽ
Dưới vòm cây chờ mong*

*Cánh bướm trôi ngoài sông
Bò tập cày trên bãi
Nâu một vùng đất mới
Đợi tay người gieo trồng...*

Anh có đi cùng em
Đến những miền đất lạ
Đến những mùa hái quả.

Đến những ngày thương yêu
Qua nắng sớm mưa chiều
Qua chặng đường tàn phá
Qua rất nhiều nỗi khổ
Qua rất nhiều niềm vui...

Anh có nghe hoa rơi
Quanh chỗ mình đứng đó
Hoa ơi sao chẳng nói
Anh ơi sao lặng thinh
Đốt lòng em câu hỏi:
"Yêu em nhiều không anh?".

Thơ viết cho mình và những người con gái khác

I

Các cô gái cùng thời với tôi
Tôi giống các cô và lại khác các cô
Trán tôi dô ra bướng bỉnh hơn, bàn tay thô lại
còn vụng nữa
Vụng đến nỗi không chỉ mó tới đâu là đổ vỡ
Mà khi nói chuyện với ai, tôi thấy tay thừa không
biết dấu vào đâu
Như các cô, tôi có một tình yêu rất sâu
Rất dữ dội nhưng không bao giờ yêu được hết
Ở các cô, các cô âm thầm chịu đựng
Cho đến ngày tình yêu ấy tắt đi
Còn ở tôi, tôi mang nó nặng nề
Muốn nguôi quên, nó lại ngày càng lớn
Luôn xáo động, tôi không sao ngủ được

Không làm sao có thể ngồi yên
Tôi sợ màu trời sau khung cửa bình yên
Con đường vắng, người đi và rừng cây lặng gió
Tôi yêu những dòng sông mùa nước lũ
Sau phá phách ngàn đời vẫn là lượng phù sa
Cơn mưa rào, yêu biết mấy cơn mưa
Qua sấm sét, cỏ cây từng trải
Tôi không thích nhìn ngôi nhà lộng lẫy
Bằng những công trình còn sắt thép ngổn ngang
Những công trình giống như tuổi thanh niên
Chưa hoàn chỉnh nhưng đó là hy vọng
Nếu được đổi nghề tôi sẽ xin đi xây dựng
Không phải ở trong nhà rộng mát này đâu
Với nghề kia tôi luôn được bắt đầu
Mùi vôi vữa bao giờ cũng mới...

Những cái chính chúng ta thường chẳng nói
Mà bọn con gái mình hay nói xấu lẫn nhau
Bọn con trai nghe lỏm đôi câu:
"Cô này lác, cô kia thì cầm lẹm..."
Họ khinh chúng ta và lời cửa miệng:
"Chuyện đàn bà"
Họ có biết đâu
Biết bao điều mãi tận thăm sâu
Ta chịu đựng hy sinh vì họ.

II

Dẫu sao con trai cũng là đáng quý
Mỗi người sinh ra đã hưởng sẵn một chân trời
Việc hôm nay họ không để ngày mai
Họ lượng sức, lượng đường: "đi phải đến"
Đầu óc họ đã quen tính toán
Mỗi khoản trong đời đều xếp thành ngăn:
Ngăn làm thơ, ngăn đánh giặc, gia đình
Tình yêu nữa cũng trong ngăn của họ
Ôi con trai thật là kỳ lạ
Tôi yêu tất cả mọi người mà chẳng yêu được riêng ai
Không sợ diện đâu, nếu tôi yêu được một người
Tôi sẽ yêu anh ta hơn anh ta yêu tôi nhiều lắm
Tôi yêu anh dẫu ngàn lần cay đắng...

Con gái chúng mình mang tiếng nhỏ nhen chật hẹp
Nhưng hơn bọn con trai cái đức biết hy sinh
Ta yêu người con trai không phải vì mình
Mà họ yêu ta vì họ yêu chính họ
Được yêu hai lần, họ cao lên một bậc
Ta không được yêu cảm thấy thấp dần đi
Vì chính ta cũng chẳng yêu ta.

Chúng ta cam lòng với việc tần tảo nuôi con,
việc đồng ruộng hậu phương là việc phụ

Con trai cho rằng ra mặt trận, làm thơ... là việc
chính của đời kia
Nhưng họ đâu biết rằng nếu không có chúng ta
thì họ cũng chẳng đánh giặc làm thơ
Không có chúng ta chỉ họ sống với nhau thôi họ sẽ
trở thành ngu ngốc.

III

Và cả anh, anh yêu của riêng em
Khi anh nói yêu em, trái tim em đập chùng mạnh quá
Mạnh đến nỗi em tưởng là nghe rõ
Tiếng tim anh đang đập vì em
Em yêu anh, yêu anh như điên
Em viết những bài thơ tình yêu tưởng anh là ý, tứ
Trán em bớt dô ra, bàn tay không vụng nữa
Tay này đây, em may áo cho anh
Bàn sẽ cầm hoa tường sẽ treo tranh
Em sẽ làm theo những điều anh mơ ước
Và khi nào anh buồn, em sẽ hát
Bài hát tình yêu ca ngợi con trai.

Khi chỉ anh nghe, hát cho cả mọi người
Để họ biết thế nào là hạnh phúc
Em yêu sự thông minh hóm hỉnh
Đến thói thường hay câu gắt của anh

Nếu đời anh đã xếp thành ngăn
Em sẽ đảo tung lễ thói cũ
Điều đơn giản anh hiểu ra tất cả
Rằng tình yêu không thể tách rời
Khi ấy em là cơ thể anh rồi
Nếu cắt đi anh sẽ ngàn lần đau đớn

Nhưng mà anh thì vẫn là anh
Anh không thể vượt qua bọn con trai ấy nữa
Anh tính nỗi đau, niềm vui bằng tháng, bằng tuần lễ
Nhưng với em, em hiến cả một đời
Anh tiếc thời gian chúng ta đã qua rồi
Em, em biết không gì mất được
Bài thơ nói về trái tim anh lại viết bằng bộ óc
Đọc bài thơ yêu, em thấy sự chia xa
Và bỗng nhiên em lại bơ vơ
Tay vẫn vụng, trán dô ra như trước
Biết bao giờ em trở nên tốt được
Vì khi già tay còn vụng về hơn!

21-10-1970

Cơn mưa không phải của mình

*Giếng cũ cạn rồi - gần ba tháng nắng
Cỏ chúng tôi khô cây cỏ úa vàng
Bốn xung quanh chỉ toàn nước mặn
Dưới chân người cát bỏng như rang
Không rừng cây làm sao có nước nguồn
Những dòng sông biển ngăn không tới đảo
Đám mây khô⁽¹⁾ trên đầu cũng héo
Trời hút xanh. Đâu rồi cơn mưa!*

*Ở chân trời đã sấm chớp rồi kia
Mây đen đến, gió xanh mặt biển
Sóng reo mừng, chúng tôi chờ đón
Nhưng mưa chẳng tới đây... mưa rất xa
Cơn mưa kia nào phải của ta!*

⁽¹⁾ Mây không có hơi nước nên lâu tan.

Sao mẹ chẳng sinh con ở dưới những cơn mưa
Lại sinh con nơi đảo khô cằn thế
Lòng khắc nghiệt đôi khi thâm trách khế
Nhưng mẹ tôi cũng đang khát kia mà

Biết nước đâu mà đợi mà chờ
Chỉ có nắng bốn bề nắng... nắng...
Con đường dưới chân tôi rạn nứt
Con đường tôi đi từ những bước đầu tiên
Con đường đi đến tuổi thanh niên
Cùng đồng chí, bạn bè thân thuộc
Và cây lúa nuôi tôi từ trứng nước
Biết bao năm đội đất nầy mầm
Giờ úa vàng không kịp trở bông
Dứa dại bao đời chẵn bão đông
Cho cuộc sống đảo này yên ổn
Giờ bàng gai nhìn tôi trách móc
Rặng phi lao chẳng còn reo hát
(Hàng cây mà anh đi dạo cùng em)
Cây giận rồi gió cũng lặng im

Biết chạy đâu, chạy đâu cho yên
Giữa mảnh đất của mình sinh đẻ
Tôi chợt nghĩ đến bàn tay và xấu hổ
Đã lâu rồi tôi quên có bàn tay!

Chúng tôi đào, đào suốt đêm ngày
Moi đất đá để tìm ra nước
Đào bằng nỗi đau của con đường rạn nứt
Bằng sự trả ơn cây lúa nuôi mình
Bằng màu xanh. Đời được hồi sinh
Bằng lời trách cây dứa gai thiếu nước
Bằng nỗi giận hàng phi lao không hát
Chúng tôi đào bằng nỗi khát lòng tin.

Nước đây rồi! Oï bạn bè anh em!
Chúng tôi vục trắm gầu nước mát
Trận mưa này, mưa từ lòng đất
Trận mưa này, mưa của chúng tôi.
Đằng xa kia sấm chớp ở chân trời
Cơn mưa đến gió xanh mặt biển
Cơn mưa đến - nào cần chi biết
Cơn mưa kia không phải của mình.

25-11-1970

Em có đem gì theo đâu

Em có đem gì theo đâu
Em để lại cho anh tất cả
Thành phố tuổi thơ gạch vữa hè đã cũ
Thành phố tuổi thanh niên hầm hố mới đào
Còi báo động len vào từng ngõ nhỏ
Phút lặng im trên các nóc nhà cao
Người thủ đô gặp nhau ít hỏi chào
Nhưng ai đó cũng đều quen cả
Với người này cùng xếp hàng mua cá
Với người kia cãi vã lúc đâm xe...

Em có đem gì theo đâu
Em để lại cho anh tất cả
Bóng cây thưa đường Quang Trung
Phố Nguyễn Du nồng nàn hoa sữa
Ngon gió hồ Tây làm cánh hoa me rơi nhẹ
Chúng ta nói về tương lai
Trước vắng lặng ngôi chùa đã cổ
Trong ồn ào phố xá đông người.

Em có đem gì theo đâu
Em để lại cho anh tất cả
Doi cát vàng với dòng sông đỏ
Bờ bãi quanh năm xanh mướt màu xuân
Những làng hoa hương thoáng xa gần
Vườn hoa trẻ như thuở mười sáu tuổi
Cộng rơm mới tháng mười thơm trải
Trên con đường nắng sáng ta đi
Những con đường ngoại ô
So với tình yêu con đường ngắn quá
Tất cả những buồn vui
Em để lại cho anh tất cả

Chỉ một chiếc ba lô thôi
Em đi trên con đường của em
Con đường luôn thay sau mỗi lần giặc phá
Con đường đi trong đêm nhiều những cầu phà
Con đường dẫn tới miền đất đỏ
Đất thì đỏ tiếng nói thì rất lạ
Miền đất chưa có gì kỷ niệm của chúng ta
Màu lá sắn xanh, xanh đến ngẩn ngơ
Trong những hố bom giặc phá

Hạt tiêu non vị cay chưa đến độ
Những cây hồ tiêu mới trồng
Những năm chiến tranh người đi biển đi sông
Sau mỗi trận bom trở về không nhận ra nơi mình đã ở
Trong ác liệt bỗng biết ơn màu cỏ

Cỏ làm bột hoang tàn
Cỏ làm bột thương đau
Người chống giặc bốn năm ở dưới hầm sâu
Vẫn mong ước cháy lòng: được đi trên mặt đất
Đó miền đất nơi em tìm đến
Đã có gì kỷ niệm của ta đâu
Thành phố chúng ta em để lại đằng sau
Em để lại cho anh tất cả
Nhưng em biết là anh chẳng đủ
Anh lại thiếu những miền đất đỏ
Những con đường hôm nay em qua.

Vĩnh Giang, 1970

Anh

*Cây bút gãy trong tay
Căn mực khô đáy lọ
Ánh điện tắt trong phòng
Anh về từ đường phố
Anh về từ trận gió
Anh về từ cơn mưa
Từ những ngày đã qua
Từ những ngày chưa tới
Từ lòng em nhức nhối...*

*Thôi đừng buồn nữa anh
Tắm rèm cửa màu xanh
Trang thơ còn viết dở
Tách nước nóng trên bàn
Và lòng em mong nhớ...*

*Ở ngoài kia trời gió
Ở ngoài kia trời mưa
Cây bàng đêm ngẩn ngơ*

*Nước qua đường chảy xiết
Tóc anh thì ướt đầm
Lòng anh thì cô đơn
Anh cần chi nơi em
Sao mà anh chẳng nói.*

*Anh, con đường xa ngái
Anh, bức vẽ không màu
Anh, nghìn nỗi lo âu
Anh, dòng thơ nổi gió...
Mà em người đời thường
Biết là anh có ở!*

19-7-1973

Hát ru chồng những đêm khó ngủ

Anh không ngủ được ư anh?
Để em mở quạt, quấn màn lên cho
Lặng sao cái gió mặt hồ
Ghét sao cái nóng đầu mùa đã ghê!
Đoàn thương binh mới trở về
Đánh nhau trước cửa hàng bia lúc chiều.

Anh không ngủ được anh yêu?
Nghe chi con lũ đang chiều nước dâng
Ngày mai cây lúa lên đồng
Lại xanh như đã từng không mất mùa
Con sông bạn với con đò
Con người bạn với câu hò trên sông.

Ngủ đi, em khép cửa phòng
Để em lên gác em trông xem nào
Ai đồn rằng cọ cháy cao
Người dân Vĩnh Phú đốt bao nhiêu đồi
Hình như lửa đã tắt rồi
Gió không thổi nữa anh ơi yên lòng.

Thương gì người đói lang thang
Xin ăn trên khắp phố phường ngoài kia
Ngủ đi anh hãy ngủ đi
Rồi mai họ sẽ trở về quê thôi
Lòng thương chỉ nói bằng lời
Lấy đâu ra gạo cho người được no.

Khuya rồi anh hãy ngủ đi
Để em trở dậy, em che bớt đèn
Đứa nào nó nói cùng anh
Cái tin chết của bạn mình vừa xong
Chắc là đường đất khó khăn
Nên thư từ chẳng thể năng gửi về
Anh ơi, anh hãy ngủ đi
Thằng con ta nó nằm mê đó mà
Ngày chơi súng giả, ba lô
Làm anh giải phóng hét hò suốt thôi
Mười năm sau, lớn lên rồi
Sẽ quên đi những trò chơi bây giờ.

Ngủ đi anh, hãy ngủ đi...

1974

Chuyện cổ tích về loài người

*Trời sinh ra trước nhất
Chỉ toàn là trẻ con
Trên trái đất trụi trần
Không đáng cây ngọn cỏ
Mặt trời cũng chưa có
Chỉ toàn là bóng đêm
Không khí chỉ màu đen
Chưa có màu gì khác.*

*Mắt trẻ con sáng lắm
Nhưng chưa thấy gì đâu!
Mặt trời mới nhô cao
Cho trẻ con nhìn rõ:
Màu xanh bắt đầu cỏ
Màu xanh bắt đầu cây
Cây cao bằng gang tay
Lá cỏ bằng sợi tóc
Cái hoa bằng cái cúc
Màu đỏ làm ra hoa*

Chim bấy giờ sinh ra
Cho trẻ nghe tiếng hát
Tiếng hát trong bằng nước
Tiếng hát cao bằng mây
Những làn gió thơ ngây
Truyền âm thanh đi khắp
Muốn trẻ con được tắm
Sông bắt đầu làm sóng
Sông cần đến menh mông
Biển có từ thuở đó
Biển thì cho ý nghĩ
Biển sinh cá sinh tôm
Biển sinh những cánh buồm
Cho trẻ con đi khắp
Đám mây cho bóng rợp
Trời nắng mây theo che
Khi trẻ con tập đi
Đường có từ ngày đó

Nhưng còn cần cho trẻ
Tình yêu là lời ru
Cho nên mẹ sinh ra
Để bế bồng chăm sóc
Mẹ mang về tiếng hát

Từ cái bóng cái bang
Từ cái hoa rất thơm
Từ cánh cò rất trắng
Từ vị gừng rất đắng
Từ vết lấm chưa khô
Từ đầu nguồn cơn mưa
Từ bãi sông cát vắng...

Biết trẻ con khao khát
Chuyện ngày xưa, ngày sau
Không hiểu là từ đâu
Mà bà về ở đó
Kể cho bao chuyện cổ:
Chuyện con cóc, nàng tiên
Chuyện cô Tấm ở hiền
Thằng Lý Thông ở ác...
Mái tóc bà thì bạc
Con mắt bà thì vui
Bà kể đến suốt đời

Cũng không sao hết chuyện
Muốn cho trẻ hiểu biết
Thế là bố sinh ra
Bố bảo cho biết ngoan
Bố dạy cho biết nghĩ
Rộng lắm là mặt bể
Dài là con đường đi
Núi thì xanh và xa
Hình tròn là trái đất...

Chữ bắt đầu có trước
Rồi có ghế có bàn
Rồi có lớp có trường
Và sinh ra thầy giáo...
Cái bảng bằng cái chiếu
Cục phấn từ đá ra
Thầy viết chữ thật to:
Chuyện loài người trước nhất.

Bàn tay em

Gia tài em chỉ có bàn tay
Em trao tặng cho anh từ ngày ấy
Những năm tháng cùng nhau anh chỉ thấy
Quá khứ dài là mái tóc em đen
Vui, buồn trong tiếng nói, nụ cười em
Qua gương mặt anh hiểu điều mong ngóng
Anh nghĩ gì khi nhìn xuống bàn tay?

Bàn tay em ngón chẳng thon dài
Vết chai cũ, đường gân xanh vất vả
Em đánh chất chơi chuyên thuở nhỏ
Hái rau dền rau dệu nấu canh
Tập vá may, tết tóc một mình
Rồi úp mặt lên bàn tay khóc mẹ.

*Đường tít tắp không gian như bể
Anh chờ em chờ em vịn bàn tay
Trong tay anh, tay của em đây
Biết lặng lẽ vun trồng gìn giữ
Trời mưa lạnh tay em khép cửa
Em phơi mền, vá áo cho anh
Tay cầm hoa, tay để treo tranh
Tay thấp sáng ngọn đèn đêm anh đọc
Năm tháng đi qua mái đầu cực nhọc
Tay em dừng trên vầng trán lo âu
Em nhẹ nhàng xoa dịu nỗi đau
Và góp nhặt niềm vui từ mọi ngã
Khi anh vẳng bàn tay em biết nhớ
Lấy thời gian đan thành áo mong chờ
Lấy thời gian em viết những dòng thơ
Để thấy được chúng mình không cách trở...
Bàn tay em gia tài bé nhỏ
Em trao anh cùng với cuộc đời em.*

Chuồn chuồn báo bão

*Lại gặp cánh chuồn chuồn ngày thơ bé
Bay đàn nhau dệt mảnh nắng cuối cùng*

*Con chuồn ngô hay làm dáng
Chao mình soi mặt ao trong
Đốt cháy lòng một nét chờ mong,
Con chuồn đỏ thân ngời như ngọn lửa,
Con chuồn vằn mang những điều kỳ lạ
Với đứa trẻ nào chưa biết bơi.
Ơi cánh chuồn gọi những buồn vui
Cánh chuồn nào bay vào trong nỗi nhớ?
Ngọn sào thưa cánh bướm ai ngái ngủ
Những cánh chuồn mỏng mảnh như tình yêu!
Gió heo may hôm nay về chẳng
Mà chuồn chuồn bay về dăng dăng
Báo cơn bão phương nào thổi tới?*

Đường sẽ vắng nếu trời bão nổi
Cánh cửa nhà sập lại trước khi mưa
Con chim tìm tránh bão sẽ về xa
Con kiến nhỏ cũng ẩn mình trong tổ
Không còn trời xanh, chỉ mưa và gió
Nhưng dòng sông không nhà cửa miên man
Và mây, mây khắp chốn lang thang
Chặn bốn phía những cỏ cây tội nghiệp
Cho cơn lốc dữ tợn về bề nát
Trái đất này sẽ nhấn chìm trong mưa
Không tìm đâu một chỗ nương nhờ!
Mỏng manh thế chịu làm sao nổi
Chuồn chuồn ơi báo làm chi bão tới
Trời bão lên rồi mây ở đâu?

Hoa đại núi hoàng liên

Một ngày đường từ miền đất trung du
Tôi chỉ gặp bụi bay và nắng gắt
Sang thu rồi gió vẫn nồng da mặt
Tiếng ve nào còn sót trong lùm cây
Nghe nhói lòng nỗi nhớ cuối tình yêu
Chợt thấy lạc giữa bốn bề vắng ngắt
Lên cao... lên cao nắng như dần nhạt
Bỗng vui mừng bắt gặp một nhành hoa...
Một nhành hoa rồi lại một nhành hoa
Khắp Hoàng Liên trên một ngàn thước núi
Hoa nếp mỏng manh trước tầm gió thổi
Hoa diếp vàng cô độc giữa thâm u
Và bên đường hoa nghệ đại ngắn ngơ
Hoa sim tím một nỗi buồn hoang dã
Hoa lay ơn góc vườn xưa còn nhớ
Mà thấy người cảnh lá khẽ lung lay
Hoa mọc dưới chân người, hoa mọc đến chân mây

(Có nhiều thứ hoa còn chưa biết rõ...)
Anh đừng hỏi tên hoa làm chi nữa
Những hoa này chỉ hoa dại mà thôi!
Không phải hoa được ở cùng người
Được chăm sóc trong mảnh vườn sạch cỏ
Được khoe đến muôn màu sắc lá
Và được đời chiêm ngưỡng mùi hương.
Không phải hoa được cắm trên bàn
Trong ngày hội của những niềm vui mới
Những hoa này lại nở cho triền núi
Lại nở cho vẻ đẹp của rừng chung
Nên ít ai để ý sắc từng bông
Chỉ thấy núi muôn màu rực rỡ
Đôi khi giẫm lên hoa mà chẳng nhớ...

Những hoa này chỉ hoa dại mà thôi.

Mái phố

Yêu thương là lòng anh
Bao dung là mái phố
Sinh ở đây thuở nhỏ
Lớn lên tôi đi xa
Trời khi nắng khi mưa
Lại nhớ về mái phố.

Ơi cái màu ngói cổ
Màu áo mẹ gian lao
Những nét thấp đường cao
Tình yêu không bình lặng!

"Mái buồn nghe sáu rặng"⁽¹⁾
Cảm ơn người làm thơ
Đã đem lòng người xa
Trở về bên mái phố

⁽¹⁾ Thơ Chính Hữu.

Từ những ngày gian khổ
Từ lửa táp bom rơi
Tôi nghĩ về phố tôi
Thấy sao mà vững dạ!

Tôi về trong mái nhỏ
Sau mỗi lần gian nan
Như tìm đến bên anh
Sau mỗi niềm cay đắng

Dưới mái nhà thăm lặng
Nghe nắng trời ngoài ô
Nghe gió mạnh về xô
Niềm xạc xào của lá

Nghe hạt mưa nho nhỏ
Từng động lòng tuổi thơ⁽¹⁾
Nghe rét mướt tràn về
Và ngừng trên mái phố

Đã quen nhiều gian khổ
Đã quen nhiều hy sinh
Yêu thương là lòng anh
Bao dung là mái phố.

⁽¹⁾ Ý một câu thơ của Bằng Việt.

Tự hát

Chẳng đại gì em ước nó bằng vàng
Trái tim em anh đã từng biết đấy
Anh là con người coi thường của cải
Nên nếu cần anh bán nó đi ngay

Em cũng không mong nó giống mặt trời
Vì sẽ tắt khi bóng chiều đổ xuống
Lại mình anh với đêm dài câm lặng
Mà lòng anh xa cách với lòng em

Em trở về đúng nghĩa trái tim em
Biết làm sống những hồng cầu đã chết
Biết lấy lại những gì đã mất
Biết rút gần khoảng cách của yêu tin

Em trở về đúng nghĩa trái tim em
Biết khao khát những điều anh mơ ước
Biết xúc động qua nhiều nhận thức
Biết yêu anh và biết được anh yêu

Mùa thu nay sao bão mưa nhiều
Những cửa sổ con tàu chẳng đóng
Dải đồng hoang và đại ngàn tôi sẫm
Em lạc loài giữa sâu thẳm rừng anh

Em lo âu trước xa tắp đường mình
Trái tim đập những điều không thể nói
Trái tim đập cồn cào cơn đói
Ngọn lửa nào le lói giữa cô đơn.

Em trở về đúng nghĩa trái tim em
Là máu thịt, đời thường ai chẳng có
Vẫn ngừng đập lúc cuộc đời không còn nữa
Nhưng biết yêu anh cả khi chết đi rồi.

Trời trở rét

*Sao không cài khuya áo lại anh
Trời lạnh đấy, hôm nay trời trở rét
Gió nhiều quá, phòng trở nên chật hẹp
Bụi mù ngoài đường phố ít người qua*

*Em từ nhà đi tới ngã tư
Gặp đèn đỏ trước hàng đình thứ nhất
Chờ sang đường - đèn xanh vừa bật
Em lại quay về. Thành phố mùa đông*

*Em đi qua hiệu sách ngoại văn
Cô bán sách ngồi trong quây lặng lẽ
Sau tủ kính sách nằm yên tĩnh thế
Nào ai hay bão táp ở từng trang*

*Đến hay là nét mặt hồ Gươm
Vừa xanh đấy như lòng người dễ hiểu
Trời chuyển gió phải chẳng hồ mềm yếu
Nên đổi thay rồi một sắc ưu tư*

Chỉ xin là những quán hàng hoa
Rét nóng mặc, thế nào hoa cũng nở
Hoa mỉm cười giấu người qua phố
Đang giấu trong áo ấm niềm lo

Em thấy mình cũng thật vẫn vơ
Lại đi thương cây bàng trước cửa
Cây dù nhỏ, gió dù gió du
Hết mùa này cây lại lên xanh.

Sao không cài khuya áo lại anh
Trời lạnh đấy, hôm nay trời trở rét.

Lời ru trên mặt đất

Rào rào tiếng những bầy ong
Chuyên cần là tiếng cái tầm nhả tơ
Mẹ còn đang bận đưa ru
Cái hoa bạn đỏ, cái hồ bạn xanh
Hạt cây đang bạn nẩy mầm
Con quay quay có một mình ngoài kia
Ngủ đi con, hãy ngủ đi
À ơi... cái ngủ đang về cùng con
Từ trong lá cỏ tươi non
Vượt lên mặt đất vẫn còn mảnh bom
Từ ngôi nhà mới vừa làm
Nghe trong cái ngủ nồng nàn mùi vôi
Ngủ đi qua suối qua đồi
Qua trong lòng đất, những lời ru qua...
Đây dòng sữa trắng như ngà
Dầu thôi hạt sạn dầu xa cửa hãm
Vẫn còn bùn lấm đôi chân
Tuy nguồn nước đã trong ngần lời ru

À ơi... ngọn lửa ngày xưa
Mẹ nuôi dưới đất bây giờ về đâu?
Nhìn lên rục rở trên đầu
Lửa hôm qua đã trong màu cờ bay
Đất chung sống với ban ngày
Người chung sống với hàng cây người trông
Lại thương con đế dưới hầm
Những năm bom đạn sống cùng lời ru
Đã tan những đám mây mù
Ông trăng tròn giữa đêm thu mát lành
Cái nôi thôi mắc cửa hầm
Trắng tinh cái tã, xanh trong bầu trời
"Ba tháng lấy, bảy tháng ngồi"
Con đường xa tắp đất trời mênh mông
Gió lên từ những khu rừng
Mùi hương thơm tự trong lòng của hoa
Bốn phương đâu cũng quê nhà
Như con tàu với những ga dọc đường
Đất qua rồi những đau thương
Có chăng lời hát vẫn còn mà thôi
À ơi... con ngủ... à ơi.

1975

CHÙM THƠ XUÂN CHO BA CON NHỎ

1. Mùa xuân mừng con thêm một tuổi

Tặng Tuấn Anh

Lại tới mùa xuân rồi
Mừng con thêm một tuổi
Chiếc khăn đỏ trên vai
Mới quàng tươi roi rói

Con kể bao chuyện mới
Về ngôi trường của con:
Cái cửa sổ mới sơn
Cái cây bàng đỏ lá
Bài toán làm tuy khó
Con cũng giải được mà
Con biết nhân biết chia
Biết trừ và biết cộng
Con đóng sổ lao động
Ghi việc con giúp bà
Nào dọn cơm quét nhà
Nào nhặt rau, lấy muối...
Con cười nhăn cả mũi
Hở cái răng mới thay

Giống viên gạch mới xây
Phố mình - to cô cộ!
Thương con mẹ lại nhớ
Căn hầm hẹp trước kia
Nước ngập và gió se
Bùn lấm vào giấc ngủ
Báo động rung đường phố
Tiếng bom rền bốn bên
Bám cổ mẹ suốt đêm
Cánh tay con thì bé
Con bảo: "Ghét thằng Mỹ
Nó hay giết trẻ con
Bao giờ con lớn lên
Con làm anh bộ đội"
Đã bao là thay đổi
Hoa mấy độ ra hoa
Đất mấy độ thêm nhà
Con mấy lần thêm tuổi
Chân trời xa xích lại
Đường phố mình mở ra
Gió đầu năm thổi qua
Trên những hàng cây mới
Bàn chân con mãi bước
Giữa mùa xuân thương yêu
Mẹ lặng lẽ nhìn theo
Chấm khăn quàng đỏ chói...

2. Cắt nghĩa

Tặng Minh Vũ

Thằng em thì hay hỏi
Không kể chuyện như anh
Tuy con, má chẳng sinh
(Con vẫn quen gọi má)
- Má ơi, ai sinh cá
Ai làm ra cái kem
Đêm sao lại màu đen
Ban ngày sao màu trắng?
- Ban ngày làm bằng nắng
Màu xanh làm bằng cây
Quả ớt làm bằng cay
Tiếng ồn sinh tàu điện
Gió trong con ốc biển
Ghé tai nghe mà xem...
A lại còn cái kem
Thì làm bằng mùa rét
Bông hoa làm bằng Tết
Tết làm cho hương thơm
Con làm bằng yêu thương
Của cha và của mẹ
Của bà và của ông
Của má nữa - biết không
Con làm bằng tất cả.

3. Con chả biết được đâu

Tặng Quỳnh Thơ

Mẹ đan tấm áo nhỏ
Bây giờ đang mùa xuân
Mẹ thêu vào chiếc khăn
Cái hoa và cái lá

Cỏ bờ đê rất lạ
Xanh như là chiêm bao
Kìa bãi ngô bãi dâu
Thoáng tiếng cười đâu đó.

Mẹ đi trên hè phố
Nghe tiếng con đập thềm
Mẹ nghĩ đến bàn chân
Và con đường tí tắp
Bỗng như lên tiếng hát
Từ màu mạ dưới đồng
Từ hạt cây trong rừng
Từ cánh bướm trên biển
Thường trong nhiều câu chuyện
Bố vẫn nhắc về con
Bố mới mua chiếc chăn
Dành riêng cho con đắp
Áo con bố đã giặt
Thơ con bố viết rồi
Các anh con hỏi hoài
Bao giờ sinh em bé?
Cả nhà mong con thế
Con chả biết được đâu
Mẹ ghi lại để sau
Lớn lên rồi con đọc.

1-1975

Sân ga chiều em đi

*Sân ga chiều em đi
Mênh mang màu nắng nhạt
Bụi bay đầy ba lô
Bụi cay xè con mắt*

*Sân ga chiều em đi
Gạch dưới chân im lặng
Bóng anh in thành tàu
Tóc anh xòa ngang trán*

*Sân ga chiều em đi
Bàn tay da diết nắm
Vừa thoáng tiếng còi tàu
Lòng đã Nam đã Bắc*

*Anh thương nơi em qua
Những phố phường nhộn nhịp
Bỏ ngõ trong ánh đèn
Còn lạ người lạ tiếng*

Anh thương nơi em qua
Những sương chiều mưa tối
Dặm đường xa nắng dãi
Chuyến phà con nước dâng.

Em xao xuyến trong lòng
Nhớ về nơi ta ở
Mùa thu vàng đường phố
Lá bay đầy lối qua
Ngọn đèn và trang thơ
Tiếng thở đều con nhỏ
Màu hoa bên cửa sổ
Quán nước chè mùa đông
Con tàu với dòng sông
Ra đi và trở lại
Hà Nội ơi Hà Nội
Sân ga chiều em đi.

1976

Tháng ba viết cho chị

Tết năm nay rét muộn
Cuối xuân còn nhiều hoa
Ở Sài Gòn tháng ba
Chắc bây giờ đang ấm.

Em nghĩ về miền nắng
Nơi em vừa đi qua
Em đang ở tháng ba
Nhớ chị nhiều đến thế!

Áo chị thường mặc đó
Chị để lại cho em
Cái xô nhựa, chậu men
Mỗi khi dùng, nhớ chị.

Thư chị hỏi cận kề
Từ cái ăn cái mặc
Chị lại dặn: "đi đường
Quỳnh nhìn xe cẩn thận"

Em trở thành bé bỏng
Trong cánh tay chị xưa
(Dẫu rằng em bây giờ
Đã có hai cháu nhỏ)
Chị kể chuyện thay bà
Như ngày xưa - tháng ba
Những đêm dài chó sủa
Rồi ôm chị nức nở:
"Chị ơi đừng đi đâu
Em nghe như đằng sau
Có tiếng người đang bước!"
Chị cười: "Quỳnh đừng khóc
Chị chẳng đi đâu mà..."
Bấy giờ là tháng ba
Tu hú kêu ngoài bãi

Đã bao mùa gió đổi
Chị đi dạy học xa
Ngày sơ tán, tháng ba
Mưa rào hầm nước ngập

Em thương về lớp học
Có đường hào ra sân
Thương ngọn đèn đêm đêm
Báo yên rồi lại sáng.

Nước mình giờ thống nhất
Chị công tác trong kia
Em lại nhớ chuyến xe
Trên đường Hồng Thập Tự

Em biết chị cũng nhớ
Miền đất bãi quê ta
Nhớ những đêm tháng ba
Có em và có chị

Nhớ chị nhiều đến thế
Bây giờ là tháng ba!

3 - 1976

Hoa cúc

*Có thay đổi gì không cái màu hoa ấy
Mùa hạ qua rồi lại đến mùa thu
Thời gian đi màu hoa cũ về đâu
Nay trở lại vẫn như còn mới mẽ*

*Bao mùa thu hoa vẫn vàng như thế
Chỉ em là đã khác với em xưa
Nắng nhạt vàng, ngày đã quá trưa
Nào đâu những biển chờ nơi cuối đất
Bao ngày tháng đi về trên mái tóc
Chỉ em là đã khác với em thôi!
Nhưng màu hoa đâu dễ quên người
Thành phố ngợp ngày nao chiều gió dậy
Gương mặt ấy lời yêu thuở ấy
Màu hoa vàng vẫn cháy ở trong em.*

1980

Thơ tình tôi viết

Thơ tình tôi viết cho ai
Giữa muôn sóng nước nơi ngoài đảo xa
Lán che, công sự là nhà
Nhớ thương cát đáy ba lô theo cùng
Một mảnh vườn, một dòng sông
Mặt người con gái như vầng trăng thu.

Gửi ai tôi viết dòng thơ
Đến nơi biên giới mịt mờ mây bay
Núi cao, rừng rậm, sương dày
Cùng cây súng thức đêm ngày khôn nguôi
Thương về mặt nước giếng khơi
Hoa ngâu thơm suốt dặm dài tiễn đưa

*Biết bao khao khát đợi chờ
Núi xa, biển rộng, nắng mưa mấy thời
Thơ tình tôi viết cho tôi
Qua cay đắng với buồn vui đã nhiều
Vẫn còn nguyên vẹn niềm yêu
Như cây tứ quý đất nghèo nở hoa*

*Ôn người gió lạnh sương sa
Cho tôi ở dưới mái nhà bình yên
Mực thơm, giấy trắng, ngọn đèn
Dòng thơ tôi viết thâu đêm tặng người.*

12-1983

Tình ca trong lòng vịnh

Em về hoa trắng dâu da
Vía than đen óng, chuyến phà nước êm
Em về bãi cát chao nghiêng
Đảo xanh in bóng con thuyền nhấp nhô
Nắng hồng cho áo mau khô
Bông hoa cúc biển mùa thu nở rồi
Chùm sim chín ở ven đồi
Lặng nghe tiếng hát đưa nôi dặt dìu
Đã thương mấy núi cũng trèo
Mấy sông, mấy biển, mấy đèo cũng qua
Bình yên trên những mái nhà
Vịnh xanh nước lặng, buồm xa cuối trời

*Biết ơn hạt muối mặn mòi
Với gừng cay để cho người nhớ nhau
Xin đừng nhắc chuyện xưa sau
Hãy vui với sóng với tàu với em
Vịnh này vịnh của con tim
Của tình yêu, của ấm êm cuộc đời
Nhìn đâu cũng thấy nụ cười
Hàng phi lao hát những lời mát xanh.*

*Một bên biển, một bên anh
Em yêu giây phút chúng mình có nhau
Ngàn xưa cho tới mai sau
Vịnh xanh như buổi ban đầu tình yêu.*

1983

Màu hoa còn lại

Ba mươi năm tiếng súng đã lặng yên
Đất đã trở về với khoai với lúa
Miền đất xưa lấy lòng một thuở;
Những Mường Thanh, Hồng Cúm, Him Lam...
Chiến thắng đã qua, thương nhớ những anh hùng:
Tô Vinh Diện, Bé Văn Đàn, Phan Đình Giót...
Màu Ban trắng khắp đèo cao vực thẳm
Cỏ xanh rờn như tiếng hát lan xa...
Con đường nào các anh đã đi qua
Máu thấm đất, mồ hôi đầm trán thủ
Dân công đi ào ào như thác lũ
Những câu hò vượt núi vút lên cao...

Thời gian trôi qua những chiến hào
Qua nỗi khổ niềm vui ngày chiến thắng
Chỉ còn lại một màu hoa rất trắng
Như ban đầu miền đất mới khai sinh.

1984

Ngọn lửa tuổi thơ

*Đêm liên hoan, ngọn lửa sáng lên rồi
Các anh hát những bài ca chiến dịch:
"Đây Tây Bắc núi ngàn trùng tím tắp
Pháo vượt đèo trắn thủ đấm mồ hôi
Điện Biên xa lúa chín rực bên đồi
Những điệu xòe rập rờn trên đồng ruộng
Đá núi gập ghềnh, đèo cao chót vót..."
Thương đôi giày rách nát các anh tôi.
Một tình thương không nói được nên lời
Của đứa trẻ gầy còm nhút nhát
Nấp sau cột lạng thầm theo tiếng hát
Cháy bao điều khao khát mãi khôn nguôi.*

*Đêm liên hoan ngọn lửa sáng lên rồi
Xanh tiếng hát, xanh áo màu bộ đội
Ngọn lửa xanh lá nguyệt trang vẫy gọi
Tôi những miên vời vợi nhớ thương xa.*

Các anh đi các anh có đâu ngờ
Bài hát vẫn dạt dào sóng vỗ
Trong mắt trẻ bao dòng sông kỳ lạ
Bao nẻo đường hoang dã, những màu mây...
Tôi gặp các anh ở khắp đó đây
Các anh trông rau, các anh lau súng
Anh bộ đội tôi gọi trong thâm lặng
Ước ao mình được nắm dải ba lô.

Biết bao làng các anh đã đi qua
Bao thành phố, bao nhiêu trẻ nhỏ
Làm sao biết - mà các anh đâu nhớ
Đứa trẻ gầy nấp sau cột hôm nao.

Năm tháng qua tôi đã đổi thay nhiều
Các anh xưa, tóc bây giờ chắc bạc
Nhưng ngọn lửa đã bùng lên tiếng hát
Vẫn điệu kỳ trong suốt tuổi thơ tôi.

1984

Có một thời như thế

*Có một thời vừa mới bước ra
Mùa xuân đã gọi mời trước cửa
Chẳng ngoái lại vết chân trên cỏ
Vườn hoa nào cũng ở phía mình đi
Đường chẳng xa, núi không mấy cách chia
Trong đáy mắt trời xanh là vĩnh viễn
Trang nhật ký xé trăm lần lại viết
Tình yêu nào cũng tha thiết như nhau
Có một thời ngay cả nỗi đau
Cũng mạnh mẽ ồn ào không giấu nổi
Mơ ước viễn vông, niềm vui thơ dại
Tuổi xuân mình tưởng mãi vẫn tươi xanh
Và tình yêu không ai khác ngoài anh:
Người trai mới vài lần thoáng gặp
Luôn hy vọng để rồi luôn thất vọng*

*Tôi đã cười đã khóc những không đau
Một vầng trăng niên thiếu ở trên đầu
Một vạt đất cỏ xanh rờn trước mặt...*

Mái tóc xanh bắt đầu pha sợi bạc
Nỗi vui buồn cũng khác những ngày xưa
Chỉ chút thời gian từng phút từng giờ
Như kẻ khó tính từng hào keo kiệt
Tôi biết chắc mùa xuân rồi cũng hết
Hôm nay non mai cỏ sẽ già
Tôi đã đi mấy chặng đường xa
Vượt mấy núi mấy rừng qua mấy biển
Niềm mơ ước gửi vào trang viết
Nỗi đau buồn dồn xuống đáy tâm tư
Em yêu anh hơn cả thời xưa
(Cái thời tưởng chết vì tình ái)
Em chẳng chết vì anh, em chẳng đổi
Em cộng anh vào với cuộc đời em
Em biết quên những chuyện đáng quên
Em biết nhớ những điều em phải nhớ
Hoa cúc tím trong bài hát cũ
Dẫu vẫn là cung bậc của ngày xưa
Quá khứ đáng yêu, quá khứ đáng tôn thờ
Nhưng đâu phải là điều em luyện tiếc.

11-1984

Cố đô

Với vết chân của bấy dã thú
In trên nền gạch cũ trước lăng vua
Với dòng sông như không chảy bao giờ
Vẫn mờ ảo ngàn năm màu sương khói
Tà áo trắng bay về đâu với với
Con thuyền khuya trăng gọi phía nguồn xa
Màu nắng in trong mắt tự ngàn xưa
Căn nhà cũ, mảnh vườn hương ngày cũ
Dấu hiện tại mà như quá khứ
Là quê hương dù không phải quê hương

Dường như đây, tôi đã có nỗi buồn
Có hạnh phúc, có một thời thơ bé
Có khát vọng những năm còn rất trẻ.
Tôi thuộc từ ngọn cỏ đến nhành cây
Tôi thương về vơi vợi những trời mây
Nhịp tim đập tiếng chuông ngày nắng xé
Đường xa ngái cho lòng da diết thế
Con nước nào ra bể chiều nay
Đến nao lòng là giờ phút chia tay
Con sông cũ, mảnh vườn xưa ngày cũ
Như vĩnh biệt tuổi thơ và quá khứ
Bạn bè ơi! dẫu tôi sẽ quay về
Nhưng chắc rằng tất cả chẳng như xưa
Tôi sẽ khác, cố đô rồi cũng khác.

Huế 11-1984

Hoa cúc xanh

*Hoa cúc xanh, có hay là không có
Trong đầm lầy tuổi nhỏ của anh xưa
Một dòng sông lặng lẽ chảy về xa
Thung lũng vắng sương bay đầy cửa sổ*

*Hoa cúc xanh, có hay là không có
Một ngôi trường bé nhỏ cuối ngàn xa
Mơ ước của người hay mơ ước của hoa
Mà tươi mát mà dịu dàng đến thế.*

*Cỏ mới mọc con chim rừng thơ bé
Nước trong ngần thâm thì với ngàn lau
Trái tim ta như nắng thuở ban đầu
Chưa chút gợn một lần cay đắng
Trên thềm cũ mùa thu vàng gió nắng
Đời yên bình chưa có những chia xa
Khắp mặt đầm xanh biếc màu hoa
Hương thơm ngát cả một vùng xứ sở*

Những cô gái da mịn màng như lụa
Những chàng trai đang độ tuổi hai mươi
Người yêu người, yêu hoa cỏ đất đai
Những câu chuyện xoay quanh mùa hái quả...
Hoa cúc xanh có hay là không có
Tháng năm nào ấp ủ thuở ngây thơ
Có hay không thung lũng của ngày xưa
Anh đã ở và em thường tới đó
Châu châu xanh, chuồn chuồn kim thăm dò
Những ngã đường phơ phất gió heo may
Cả một vùng vương quốc tuổi thơ ngây
Bao ước mơ mơ ước mà như lá cỏ...

Anh đã nghĩ chắc là hoa đã có
Mọc xanh đầy thung lũng của ta xưa.

1964-1985

Dẫu em biết chắc rằng anh trở lại

*Thị trấn nào anh đến chiều nay
Mảnh tường vắng, mùa đông giá rét
Dẫu em biết không phải là vĩnh biệt
Vẫn thấy lòng da diết lúc chia xa*

*Xóm làng nào anh sẽ đi qua
Những đồng lúa, vườn cây bờ bãi...
Dẫu em biết chắc rằng anh trở lại,
Ngọn gió buồn vẫn thổi phía không anh.*

*Thời gian trôi sau cánh cửa một mình
Hạt mưa bụi rơi thấm trên mái ngói
Tờ lịch mỏng bay theo lòng ngóng đợi
Một con đường vời vợi núi cùng sông.*

*Gọi ngàn lần tên anh vẫn là không
Chỉ lá rụng dạt dào trên lối phố
Dẫu em biết rằng anh, anh cũng nhớ
Nhưng lòng em nào có lúc nguôi quên.*

9-3-1985

Thơ tình cho bạn trẻ

Vẫn con đường, vật cở tuổi mười lăm
Mặt hồ rộng, gió đùa qua kẽ lá
Lời tình tự trăm lần trên ghé đá
Biết lời nào giả dối với lời yêu...

Tôi đã qua biết mấy buổi chiều
Bao hồi hộp, lo âu và hạnh phúc
Tôi trần trở nhiều đêm cùng hoa cúc
Đợi tiếng gà đánh thức sự bình yên

Dòng sông này, bãi cát, cánh buồm quen
Hoa lau trắng suốt một thời quá khứ
Tôi đã đi đến tận cùng xứ sở
Đến tận cùng đau đớn, đến tình yêu

Buổi chiều này sắc sỡ như thêu
Muôn màu áo trong hoàng hôn rạng rỡ
Bàn tay ấm, mái tóc mềm buông xõa
Ánh mắt nhìn như chấp cả vô biên

Chẳng có thời gian, chẳng có không gian
Chỉ tuổi trẻ, chỉ tình yêu vĩnh viễn
Người mới đến những nơi tôi từng đến
Lại con đường vật cở tuổi mười lăm
Lại hàng cây nghe tiếng thì thầm
Lời thành thật, dối lừa trên ghé đá...

"Nào hạnh phúc, nào là đổ vỡ"
Tôi thấy lòng lo sợ không đâu
Muốn giãi bày cùng ai đó đôi câu
Về tất cả những gì rồi sẽ trải
Mong rút ngắn dặm đường xa ngái
Để cho người tôi đích bất gian truân
Bao khổ đau, sung sướng đời mình
Xin tặng bạn làm bước thang hạnh phúc
Nhưng tôi biết chẳng giúp gì ai được
Những vui buồn muôn thuở cứ đi qua.

12-1985

Hoa cỏ may

*Cát nắng, sông đầy cây ngấn ngơ
Không gian xao xuyến chuyển sang mùa
Tên mình ai gọi sau vòm lá
Lối cũ em về nay đã thu.*

*Mây trắng bay đi cùng với gió
Lòng như trời biếc lúc nguyên sơ
Đắng cay, gửi lại bao mùa cũ
Thơ viết đôi dòng theo gió xa.*

*Khắp nẻo dâng đầy hoa cỏ may
Áo em sơ ý cỏ găm dày
Lời yêu mỏng mảnh như màu khói
Ai biết lòng anh có đổi thay?*

Hoa tường vi

*Trắng với hồng và tím tím nhạt
Tựa màu mây phiêu lãng cuối trời xa
Hoa tường vi như thực lại như mơ
Cùng tôi sống suốt một thời trẻ dại
Vóc nhỏ nhắn trước tâm gió thổi
Tôi hiểu điều trong lá nói lao xao
Ở nơi nào hồi điệu ca dao
Từng ca ngợi một loài hoa chưa có
Hoa phảng phất môi tình trong truyện cổ
Mang lỗ lã oan ức đã xa xôi*

*Hoa tường vi thời trẻ dại của tôi
Bên mái rạ một mảnh vườn hẻo lánh
Ngày mưa bụi khắp nẻo đường vừa tạnh
Những cụm hồng, cụm tím lẫn màu xanh
Tôi có hoa bè bạn bên mình
Hoa hiểu cả những điều tôi chẳng nói*

*Tôi đã qua bao thác ghềnh đá núi
Qua thời gian - tóc thoáng sợi màu mưa
Hoa tường vi của những ngày xưa
Tôi vẫn nhớ một màu mây phiêu lãng.*

1986

Mùa hạ

Đó là mùa của những tiếng chim reo
Trời xanh biếc, nắng tràn trên khắp ngả
Đất thành cây, mật trào lên vị quả
Bước chân người bỗng mở những đường đi.

Đó là mùa không thể giấu che
Cả vạn vật đều phơi trần dưới nắng
Biển xanh thẳm, cánh buồm lồng lộng trắng
Từ những miền cay đắng hóa thành thơ

Đó là mùa của những ước mơ
Những dự vọng muôn đời khôn xiết kể
Gió hóa bão, mưa thành sông thành bể
Một thoáng nhìn có thể hóa tình yêu

*Đó là mùa của những buổi chiều
Cánh diều giấy nghiêng vòm trời cao vút
Tiếng đế thúc suốt đêm dài oi bức
Tiếng cuộc dôn thúc giục nắng đang trưa.*

*Mùa hạ của tôi, mùa hạ đã đi chưa
Ôi tuổi trẻ bao khát khao còn, hết?
Mà mặt đất màu xanh là vẫn biển
Quả ngọt ngào thấm thiết vẫn màu hoa.*

28-6-1986

Lại bắt đầu

*Lại bắt đầu từ những trang giấy trắng
Lại ngọn đèn, màu mực, những câu thơ
Lại nhịp đập bắt đầu, tim rạo rức
Trước biết bao nao nức với mong chờ.*

*Một con tàu chuyển bánh ngoài ga
Làn nước mới, trời xanh và mây trắng
Ngô non muốt, bãi cát vàng đầy nắng
Như chưa hề có mùa lũ đi qua*

*Như chưa hề có nỗi đau xưa
Lòng thanh thản trong tình yêu ngày mới
Một quá khứ ra đi cùng gió thổi
Thời gian trôi, kỷ ức sẽ phai nhòa.*

*Những mùa sen, mùa phượng đã xa
Trên khắp nẻo lại bắt đầu mùa cúc
Rồi hoa đào lại tươi hồng nô nức
Như chưa hề biết đến tàn phai*

*Tay trong tay tôi đã bên người
Tôi chẳng nói điều chi về vĩnh viễn
Vì mỗi sáng khi mặt trời hiển hiện
Là một ngày tôi lại bắt đầu yêu.*

11-1986

Không đề

*Sắc lá phong rực vàng lên lần cuối
Trái mùa thu chín vội trước khi xa
Như ngọn lửa bùng lên rạng rỡ
Ánh hoàng hôn rực cháy trước hiên nhà*

*Cũng có thể mùa thu chưa hết
Vẫn còn đang lưu luyến khách đi qua
Cũng có thể là tôi đến chậm
Thấy màu mây rừng lá tưởng còn thu.*

Mạc Tư Khoa 9-1987

Thời gian trắng

*Cửa bệnh viện, ngoài kia là quá khứ
Nhưng vui buồn khao khát đã từng qua
Nào chỉ đâu những chuyện ngày thơ
Con đường gạch, ao bèo hoa tím ngắt
Những ô ăn quan, que chuyền, bài hát
Những mùa hè chân đất tóc râu ngô
Quá khứ em không chỉ ngày xưa
Mà ngay cả hôm nay thành quá khứ
Quá khứ của em ngoài cánh cửa
Gương mặt anh, gương mặt các con yêu...*

*Em ở đây không sớm không chiều
Thời gian trắng, không gian toàn màu trắng
Trái tim buồn sau làn áo mỏng
Từng đập vì anh vì những trang thơ
Trái tim nay mỗi phút mỗi giờ
Chỉ có đập cho mình em đau đớn
Trái tim này chẳng còn có ích
Cho anh yêu, cho công việc, bạn bè.
Khi cuộc đời trôi chảy ngoài kia*

Thời gian trắng vẫn ngừng trong bệnh viện
Chăn màn trắng, nỗi lo và cái chết
Ngày với đêm có phân biệt gì đâu
Gương mặt người nhợt nhạt như nhau
Và quần áo một màu xanh ố cũ
Người ta khuyên "lúc này đừng suy nghĩ
Mà cũng đừng xúc động, lo âu"
Phía trước, phía sau, dưới đất, trên đầu
Đường trong suốt một màu vô tận trắng...

Muốn gánh đỡ cho em phần mệt nhọc
Tôi thăm em, rồi anh lại ra đi
Đôi mắt lo âu, lời âu yếm xẻ chia
Lúc anh đến, anh đi thành quá khứ
Anh thuộc về những người ngoài cánh cửa
Của con đường, trang viết, câu thơ
Mùa vải thiếu lại tới mùa dưa
Mùa hoa phượng chắc rơi hồng mái phố
Đường cuốn bụi bờ đê tràn ngập gió
Những phố phường lầm lụi với lo toan.

Dù cùng một thời gian, cùng một không gian
Ngoài cánh cửa với em là quá khứ
Còn hiện tại của em là nỗi nhớ
Thời gian ơi sao không đổi sắc màu.

Tháng 6-1988

Nói cùng anh

Em vẫn biết đấy là điều đã cũ
Chuyện tình yêu quan trọng gì đâu
Sự gắn bó giữa hai người xa lạ
Nỗi vui buồn đem chia sẻ cùng nhau

Em đâu dám nghĩ là vĩnh viễn
Hôm nay yêu mai có thể xa rồi
Niềm đau đớn tưởng như vô tận
Bỗng có ngày thay thế một niềm vui

Điều hôm nay ta nói ngày mai
Người khác lại nói lời yêu thương trước
Đời sống chẳng vô cùng, em biết
Và câu thơ đâu còn mãi ngày sau

Chẳng có gì quan trọng lắm đâu
Như không khí, như màu xanh lá cỏ
Nhiều đến mức tưởng như chẳng có
Trước cuộc đời rộng lớn mệnh mang

Nhưng lúc này anh ở bên em
Niềm vui sướng trong ta là có thật
Như chiếc áo trên tường, như trang sách
Như chùm hoa mở cánh trước hiên nhà

Em hiểu rằng mỗi lúc đi xa
Tình anh đối với em là xứ sở
Là bóng rợp trên con đường nắng lửa
Trái cây thơm trên miền đất khô cằn

Đó Tình yêu, em muốn nói cùng anh
Nguồn gốc của muôn ngàn khát vọng
Lòng tốt để duy trì sự sống
Cho con người thực sự Người hơn.

Mẹ của anh

Phải đâu mẹ của riêng anh
Mẹ là mẹ của chúng mình đấy thôi
Mẹ tuy không để không nuôi
Mà em ơn mẹ suốt đời, chưa xong
Ngày xưa má mẹ cũng hồng
Bên anh mẹ thức lo từng cơn đau
Bây giờ tóc mẹ trắng phau
Để cho mái tóc trên đầu anh đen
Đâu con dốc nắng đường quen
Chợ xa gánh nặng mẹ lên mấy lần
Thương anh thương cả bước chân
Giống bàn chân mẹ tảo tần năm nao
Lời ru mẹ hát thuở nào
Chuyện xưa mẹ kể lẫn vào thơ anh:
Nào là hoa bưởi hoa chanh
Nào câu quan họ mái đình cây đa
Xin đừng bắt chước câu ca
Đi về đôi mẹ để mà yêu nhau

Mẹ không ghét bỏ em đâu
Yêu anh em đã là dâu trong nhà
Em xin hát tiếp lời ca
Ru anh sau mỗi lo âu nhọc nhằn
Hát tình yêu của chúng mình
Nhỏ nhoi giữa một trời xanh khôn cùng
Giữa ngàn hoa cỏ núi sông
Giữa lòng thương mẹ mênh mông không bờ
Chắt chiu từ những ngày xưa
Mẹ sinh anh để bây giờ cho em.

Con yêu mẹ

- Con yêu mẹ bằng ông trời
Rộng lắm không bao giờ hết

- Thế thì làm sao con biết
Là trời ở những đâu đâu
Trời rất rộng lại rất cao
Mẹ mong bao giờ con tới!

- Con yêu mẹ bằng Hà Nội
Để nhớ mẹ con tìm đi
Từ phố này đến phố kia
Là con gặp ngay được mẹ

- Hà Nội còn là rộng quá
Các đường như nhện giăng tơ
Nào những phố này phố kia
Gặp mẹ làm sao gặp hết!

- Con yêu mẹ bằng trường học
Suốt ngày con ở đấy thôi
Lúc con học, lúc con chơi
Là con cũng đều có mẹ

- Nhưng tối con về nhà ngủ
Thế là con lại xa trường
Còn mẹ ở lại một mình
Thì mẹ nhớ con lắm đấy.

Tình mẹ cứ là hay nhớ
Lúc nào cũng muốn bên con
Giá có cái gì gần hơn
Con yêu mẹ bằng cái đó

- À mẹ ơi! có con đấy
Luôn trong bao diêm con đây
Mở ra là con thấy ngay
Con yêu mẹ bằng con đấy.